

88000, Закарпатська область, м. Ужгород, вул. Фединця, 14
тел: +38 (050) 432-17-88
email: p.nemesh@vkdka.org, веб-сайт: ww.vkdka.org

14 Fedyntsy Street, Uzhgorod, Zakarpattia Regional, 88000 Ukraine
phone: +38 (050) 432-17-88
email: p.nemesh@vkdka.org, web-site: ww.vkdka.org

Р І Ш Е Н Н Я

02 червня 2025 року

м. Ужгород

Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури (КДКА) Закарпатської області в особі дисциплінарної палати (надалі – Дисциплінарна палата) у складі: голови Дисциплінарної палати Гончарова В.В., заступника голови Дисциплінарної палати Зеленька С.П., членів Дисциплінарної палати: Бабича В.В., Кучеренка В.О., Петюшки Р.В., Сочки І.І., Чорби П.П., розглянувши у відкритому засіданні в приміщенні КДКА Закарпатської області дисциплінарну справу стосовно адвоката Б__, –

ВСТАНОВИЛА:

14 квітня 2025 року до КДКА Закарпатської області надійшла ухвала судді Іршавського районного суду Закарпатської області (надалі – Іршавський районний суд) Гички О.Б. від 04.04.2025, у якій наведуться відомості щодо неналежного виконання адвокатом Б__ обов'язків захисника у вигляді неявки без поважних причин в судові засідання з розгляду кримінального провадження.

За результатами перевірки таких відомостей рішенням КДКА Закарпатської області від 05.05.2025 стосовно адвоката Б__ порушено дисциплінарну справу.

Заслухавши Гончарова В.В., який доповів матеріали дисциплінарної справи, Дисциплінарна палата встановила наступне.

Згідно з даними Єдиного реєстру адвокатів України адвокат Б__ здійснює адвокатську діяльність на підставі відповідного свідоцтва №__, виданого __ відповідно до рішення Ради адвокатів Закарпатської області від __ №__.

Зміст ухвали судді Гички О.Б. зводиться до такого.

На розгляді Іршавського районного суду перебуває кримінальна справа №301/1030/23 (кримінальне провадження №__) за обвинуваченням Звонаря Василя Олександровича у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч.1, ч.2 ст.307 та ч.1 ст.317 КК України.

Захист обвинуваченого Звонаря В.О. у цьому кримінальному провадженні здійснює адвокат Б__

Відповідно до ухвали суду від 20.03.2025 відносно обвинуваченого Звонаря В.О. застосовано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою.

Адвокат Б__, не з'явився в судові засідання у вказаній кримінальній справі, які призначалися на 31.05.2023, 12.12.2023, 17.04.2024, 30.07.2024, 30.10.2024, 27.02.2025, 04.04.2025, хоча про всі ці судові засідання завчасно і належним чином судом повідомлявся.

При цьому, адвокат Б__ 31.05.2023 подав до суду заяву про неможливість своєї участі цього дня в судовому засіданні з розгляду кримінальної справи у зв'язку з сімейними обставинами, але підтвердних документів не надав.

28 березня 2025 року адвокат Б__ подав до суду клопотання про проведення судового засідання у кримінальній справі №__, призначеного на 04 квітня 2025 року о 10 год. 00 хв., з його участю в режимі відеоконференції.

Суд задовольнив таке клопотання та призначив на цей день розгляд даної кримінальної справи з участю вказаного адвоката в режимі відеоконференції в Мукачівському міськрайонному суді Закарпатської області (надалі – Мукачівський міськрайонний суд).

Однак, адвокат Б__ 04.04.2025 у визначений час (10 год. 00 хв.) до Мукачівського міськрайонного суду не прибув, про що об 11 год. 00 хв. під фіксацію повідомив працівник цього суду.

Натомість, стосовно інших перелічених вище судових засідань адвокат Б__ жодного разу не повідомив суд про неможливість своєї участі у них з певних причин та не надав будь-яких документів на підтвердження поважності причин своєї неявки у ці засідання.

Суддя вважає, що така поведінка адвоката Б__ суперечить вимогам ч.2 ст.47 КПК України та п.2 ст.11 і ст.42 Правил адвокатської етики, а тому містить ознаки дисциплінарного проступку. З огляду на це ініціює питання про притягнення даного адвоката до дисциплінарної відповідальності.

До ухвали судді Гички О.Б. додані копії наступних документів:

- адресованих адвокату Біловару Б.Ю. судових повісток про виклик до суду у кримінальній справі №__ на 31.05.2023, 12.12.2023, 30.10.2024, 27.02.2025, 04.04.2025 з відповідними підтвердженнями про надіслання їх на адресу електронної пошти (lawyer-zak@ukr.net) і до електронного кабінету цього адвоката;

- списків осіб, повідомлених в судовому засіданні про призначення розгляду кримінальної справи №__ на 17.04.2024 та 30.07.2024, із підписами учасників цієї справи, серед яких і наявний підпис адвоката Б__;

- клопотання адвоката Б__ від 31.05.2023, надісланого Іршавському районному суду через підсистему «Електронний суд» в ЄСІТС, про відкладення розгляду кримінальної справи №__ на інший термін через неможливість його прибуття в судові засідання у зв'язку з сімейними обставинами;

- клопотання адвоката Б__ від 27.03.2025, надісланого Іршавському районному суду через підсистему «Електронний суд» в ЄСІТС, про проведення 04.04.2025 судового засідання з розгляду кримінальної справи №__ в режимі відеоконференції.

Адвокат Б__ надав Дисциплінарній палаті письмові пояснення, в яких підтвердив факт здійснення ним захисту обвинуваченого Звонаря В.О. у кримінальній справі в Іршавського районного суді №__ та не заперечує свою неявку у всі судові засідання у даній кримінальній справі, які перелічені в ухвалі судді Гички О.Б.

Однак, стверджує про відсутність належного повідомлення його про всі ці судові засідання відповідно до норм діючого законодавства, а саме відповідно до ст.ст.135, 136 КПК України. Зокрема зазначає, що на судових повістках відсутній його підпис, а своєї згоди на виклик його до суду з використанням ЄСІТС та/або електронної адреси він не давав.

Щодо обставин неявки в зазначені вище судові засідання у кримінальній справі №__ адвокат Б__ вказує наступне.

31.05.2023 він подав до суду клопотання про відкладення розгляду справи у зв'язку з сімейними обставинами, так як у цей час його дружина Б перебувала на останньому триместрі вагітності і потребувала постійних медичних обстежень. 01 серпня 2023 у них народилася дитина (син), що стверджується відповідним свідоцтвом.

12.12.2023 він приймав участь в засіданні Виконавчого комітету Мукачівської міської ради у статусі члена цього Виконавчого комітету, що підтверджується витягом з протоколу такого засідання №37.

17.04.2024 судові засідання не відбулося по причині подання прокурором клопотання про відкладення розгляду справи, про що його (адвоката Б__) в телефонному режимі повідомила секретар судового засідання. Крім того, 17.04.2024 він приймав участь в судовому засіданні Закарпатського апеляційного суду з розгляду справи №__, про що свідчить зміст ухвали вказаного цього суду від цього ж числа.

30.07.2024 він перебував у відрядженні у зв'язку з викликом на цю дату його клієнта В для допиту до Слідчого управління ГУНП в Запорізьській області.

Повісткою Мукачівського міськрайонного суду його викликано до цього суду на 30.10.2024 для участі в судовому засіданні у справі №____, що вказує на неможливість його прибуття цього дня до Іршавського районного суду по кримінальній справі №____.

25.02.2025 він через підсистему «Електронний суд» в ЄСІТС подав до суду клопотання про зупинення провадження у кримінальній справі в зв'язку з призовом обвинуваченого З на військову службу під час мобілізації. Проте судом таке клопотання безпідставно не розглянуто та не зупинено провадження у справі.

04.04.2025 він через підсистему «Електронний суд» в ЄСІТС подав до суду заяву про відвід судді, у зв'язку з чим судові засідання у кримінальній справі цього дня не відбулися.

До пояснень адвокат Б__ додав, з поміж іншого, копії слідуючих документів:

- договору від 09.02.2022 про надання правничої допомоги, укладеного між ним і громадянином Звонарем В.О.;

- надісланого ним через підсистему «Електронний суд» в ЄСІТС до Іршавського районного суду клопотання від 31.05.2023 про відкладення розгляду кримінальній справі №____;

- свідоцтва про народження 26.07.2023 його сина – С;

- витягу з протоколу засідання Виконавчого комітету Мукачівської міської ради від 12.12.2023 №____;

- клопотання прокурора від 17.04.2024 про відкладення судового засідання у кримінальній справі №____;

- журналу судового засідання від 17.04.2024 у кримінальній справі №____;

- ухвали Закарпатського апеляційного суду від 17.04.2024 у кримінальному провадженні №____;

- договору від 26.07.2024 про надання правничої допомоги, укладеного між ним і громадянином В;

- повістки слідчого СУ ГУНП в Запоріжській області про виклик Вна 30.07.2024 для допиту в якості свідка у кримінальному провадженні №____;

- адресованої йому повістки Мукачівського міськрайонного суду про виклик на 30.10.2024 для участі в судовому засіданні з розгляду кримінальної справи №____ за обвинуваченням ряду громадян у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених відповідними частинами ст.ст.306, 307 КК України;

- надісланого ним через підсистему «Електронний суд» в ЄСІТС до Іршавського районного суду клопотання від 25.02.2025 про зупинення провадження у кримінальній справі №____;

- надісланої ним через підсистему «Електронний суд» в ЄСІТС до Іршавського районного суду заяви від 04.04.2025 про відвід судді Гички О.Б. від участі у кримінальному провадженні №____.

02 червня 2025 року присутній в засіданні Дисциплінарної палати адвокат Б__ підтвердив свою неявку у всі судові засідання у кримінальній справі, які перелічені в ухвалі судді Гички О.Б., та не заперечив своєї обізнаності про призначення цих судових засідань. Вказав, що його неявка у зазначені судові засідання зумовлена поважними причинами, які підтверджені доданими до письмових пояснень доказів. Разом з тим погодився, що не виконав свого обов'язку по здійсненню повідомлення суду щодо неможливості участі в судових засіданнях, які призначалися на 12.12.2023, 17.04.2024, 30.07.2024, 30.10.2024, 27.02.2025, 04.04.2025, та просив не застосовувати до нього суворого покарання.

Заслухавши адвоката Б__ та дослідивши матеріали дисциплінарної справи, Дисциплінарна палата приходить до таких висновків.

З ухвали судді Гички О.Б. слідує, що адвокат Б__ в Іршавському районному суді здійснює захист обвинуваченого З у кримінальній справі №____. Даний адвокат 31.05.2023, 12.12.2023, 17.04.2024, 30.07.2024, 30.10.2024, 27.02.2025 і 04.04.2025 не з'явився в судові засідання з розгляду зазначеної кримінальної справи, хоча був належним чином повідомлений про їх призначення. При цьому, він повідомив суд про неможливість своєї участі у розгляді справи, призначеному 31.05.2023.

Надаючи оцінку поведінці адвоката Б__, Дисциплінарна палата виходить з наступного.

За приписами ст.47 КПК України захисник зобов'язаний використовувати засоби захисту, передбачені цим Кодексом та іншими законами України, з метою забезпечення дотримання прав, свобод і законних інтересів підозрюваного, обвинуваченого та перебувати для участі у виконанні процесуальних дій за участю підозрюваного, обвинуваченого. У разі неможливості прибути в призначений строк захисник зобов'язаний завчасно повідомити про таку неможливість та її причини слідчого, прокурора, слідчого суддю, суд.

Згідно з ч.1 ст.324 КПК України якщо в судове засідання не прибув за повідомленням прокурор або захисник у кримінальному провадженні, де участь захисника є обов'язковою, суд відкладає судовий розгляд, визначає дату, час та місце проведення нового засідання і вживає заходів до прибуття їх до суду. Одночасно, якщо причина неприбуття є неповажною, суд порушує питання про відповідальність прокурора або адвоката, які не прибули, перед органами, що згідно із законом уповноважені притягати їх до дисциплінарної відповідальності.

Аналіз цих норм процесуального закону дає підстави констатувати, що прибуття адвоката як захисника у призначене судове засідання для захисту прав і інтересів свого клієнта є професійним обов'язком адвоката і не залежить від неявки у таке засідання інших учасників процесу.

Отже, неприбуття адвоката без поважних причин в судове засідання з розгляду кримінальної справи та неповідомлення ним суду причин неявки в судове засідання є порушенням професійних обов'язків адвоката, передбачених ч.2 ст.47 КПК України.

Про неможливість своєї участі 31.05.2023 в судовому засіданні з розгляду кримінальної справи №__ у зв'язку з сімейними обставинами адвокат Б__ повідомив Іршавський районний суд шляхом надіслання відповідного клопотання, що стверджується і ухвалою судді Гички О.Б. Причиною цьому була необхідність забезпечення адвокатом Б__ постійних медичних обстежень його вагітної дружини. Вказану обставину даний адвокат підтвердив копією свідоцтва про народження 26.07.2023 його сина, яку надав Дисциплінарній палаті разом з письмовими поясненнями.

Тому, Дисциплінарна палата визнає, що адвокат Б__ з поважних причин не з'явився 31.05.2025 у судове засідання по кримінальній справі №__, а повідомивши суд про неможливість своєї явки цього дня у таке засідання, адвокат Б__ дотримався вимог кримінального процесуального закону, у зв'язку з чим у даному випадку в його діях відсутні ознаки дисциплінарного проступку.

Між тим, адвокат Б__ надав Дисциплінарній палаті відповідні докази його участі 12.12.2023, 17.04.2024, 30.07.2024 та 30.10.2024 у засіданні виконавчого комітету Мукачівської міської ради і судових засіданнях та у слідчих діях, а відтак неможливості його участі у ці дні в судових засіданнях у кримінальній справі №__.

Однак Дисциплінарна палата вважає, що наявність причин неможливості участі адвоката Б__ 12.12.2023, 17.04.2024, 30.07.2024 та 30.10.2024 в судових засіданнях у кримінальній справі №__ не звільняла цього адвоката від обов'язку повідомити суд про такі причини.

У той же час, адвокат Б__ не надав жодних доказів на підтвердження будь-яких обставин, які унеможливили як його участь 27.02.2025 і 04.04.2025 в судових засіданнях з розгляду кримінальної справи №__, так і здійснення ним повідомлення суду про це.

Пунктами 1 та 6 частини першої статті 21 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» встановлено, що під час здійснення адвокатської діяльності адвокат зобов'язаний дотримуватися правил адвокатської етики та виконувати інші обов'язки, передбачені законодавством.

Стаття 7 Правил адвокатської етики, затверджених Звітно-виборним з'їздом адвокатів України 09.06.2017р., із змінами, затвердженими З'їздом адвокатів України 15.02.2019р. (надалі – Правила адвокатської етики), зобов'язує адвоката в своїй професійній діяльності не вдаватися до засобів і методів, які суперечать чинному законодавству або цим Правилам.

Статтею 12 Правил адвокатської етики передбачено, що всією своєю діяльністю

адвокат повинен стверджувати повагу до адвокатської професії, яку він уособлює, її сутності та громадського призначення, сприяти збереженню та підвищенню поваги до неї в суспільстві.

За приписами ст.12-1 Правил адвокатської етики адвокат повинен бути добропорядним, чесно та гідно виконувати свої професійні обов'язки.

Згідно з ст.44 Правил адвокатської етики під час здійснення професійної діяльності в суді адвокат не повинен вчиняти дій, спрямованих на невиправдане затягування судового розгляду справи.

Відповідно до п.п.3, 5, 7 ч.2 ст.34 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» дисциплінарним проступком адвоката є порушення правил адвокатської етики та невиконання або неналежне виконання ним своїх професійних обов'язків.

За таких обставин Дисциплінарна палата приходить до висновку, що поведінка адвоката Б__ по неприбуттю без поважних причин до Іршавського районного суду для участі в судових засіданнях з розгляду кримінальної справи №__, які призначалися на 27.02.2025 і 04.04.2025, а також по неповідомленню без поважних причин вказаний суд про неможливість прибуття 12.12.2023, 17.04.2024, 30.07.2024, 30.10.2024, 27.02.2025 і 04.04.2025 в судові засідання з розгляду цієї кримінальної справи суперечить переліченим вимогам Правил адвокатської етики і є невиконанням професійних обов'язків адвоката, а тому є дисциплінарним проступком, що зумовлює наявність підстав для притягнення цього адвоката до дисциплінарної відповідальності.

Однак, згідно з ст.35 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» адвокат може бути притягнутий до дисциплінарної відповідальності протягом року з дня вчинення дисциплінарного проступку і цей строк є присічним.

Таким чином, на даний час спливає строк притягнення адвоката Б__ до дисциплінарної відповідальності за нездійснення ним повідомлення суду про неможливість прибуття 12.12.2023 і 17.04.2024 в судові засідання з розгляду кримінальної справи №__, а тому ухвала судді Гички О.Б. в цій частині не дає підстав для притягнення вказаного адвоката до дисциплінарної відповідальності.

З огляду на зазначене Дисциплінарна палата доходить висновку про наявність підстав для притягнення адвоката Б__ до дисциплінарної відповідальності за його неявку без поважних причин в судові засідання у вказаній кримінальній справі, які призначалися на 27.02.2025 і 04.04.2025, та за неповідомлення суду без поважних причин про неможливість прибуття 30.07.2024, 30.10.2024, 27.02.2025 і 04.04.2025 в судові засідання у цій справі.

При обранні виду стягнення Дисциплінарна палата виходить з наступного.

Частиною першою ст.35 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» передбачено, що за вчинення дисциплінарного проступку до адвоката може бути застосовано одне з таких дисциплінарних стягнень:

- попередження;
- зупинення права на заняття адвокатською діяльністю на строк від одного місяця до одного року;
- позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю з наступним виключенням з Єдиного реєстру адвокатів України.

Згідно з ч.2 ст.31 даного Закону накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю може застосовуватися виключно у разі:

- 1) повторного протягом року вчинення дисциплінарного проступку;
- 2) порушення адвокатом вимог щодо несумісності;
- 3) систематичного або грубого одноразового порушення правил адвокатської етики.

Частиною другою статті 32 цього ж Закону встановлено, що накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю може застосовуватися виключно у разі:

- 1) порушення присяги адвоката України;
- 2) розголошення адвокатом відомостей, що становлять адвокатську таємницю, використання їх у своїх інтересах або в інтересах третіх осіб;

3) заподіяння протиправними діями адвоката, пов'язаними із здійсненням ним адвокатської діяльності, значної шкоди клієнту, якщо така шкода встановлена судовим рішенням, що набрало законної сили;

4) систематичного або грубого одноразового порушення правил адвокатської етики, що підриває авторитет адвокатури України.

При обранні виду стягнення Дисциплінарна палата, врахувавши обставини дисциплінарної справи, зокрема і відкладення 17.04.2024 розгляду кримінальної справи №__ по причині подання прокурором клопотання про це, не вбачає перелічених правових підстав для зупинення чи припинення права адвоката Б__ на заняття адвокатською діяльністю і вважає за необхідне застосувати до нього дисциплінарне стягнення у вигляді попередження.

На підставі викладеного, керуючись ст.ст.31, 33, 34, 35, 40, 41 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Дисциплінарна палата -

ВИРІШИЛА:

Притягнути адвоката Б__(свідectво про право на заняття адвокатською діяльністю №__, видане __ на підставі рішення Ради адвокатів Закарпатської області від __ №__) до дисциплінарної відповідальності.

Застосувати до адвоката Б__ дисциплінарне стягнення у вигляді **попередження**.

Копію цього рішення надіслати або вручити під розписку адвокату та особі, яка ініціювала питання про дисциплінарну відповідальність адвоката.

Дане рішення може бути оскаржено протягом тридцяти днів з дня його прийняття до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури або до суду.

Голова Дисциплінарної палати (підпис)

Валентин ГОНЧАРОВ

Секретар

(підпис)

Василь БАБИЧ